

РОЗВИТОК СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Статівка Наталія Валеріївна,

д.держ.упр., проф.,

*завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці,
Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України,
м. Харків*

ORCID 0000-0003-0903-6256;

Бублій Максим Петрович,

к.держ.упр., доц.,

*доцент кафедри управління персоналом та економіки праці,
Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України,
м. Харків*

ORCID 0000-0003-1060-6404

УДК 351.84

doi: 10.34213/tp.19.04.01

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ОСНОВІ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Досліджено особливості державного регулювання туристично-рекреаційної діяльності на основі концепції сталого розвитку. З'ясовано, принципи державного регулювання, що зумовлені територіальним походженням туристично-рекреаційних послуг і відповідальністю за їхню якість та безпеку, зокрема принципи: державного регулювання; переміщення споживача в конкретне місце (регіон, туристська дестинація, національний парк та ін.); задоволення різноманітних потреб туристів – принцип, що лежить в основі пропозиції регіоном унікальних, різноманітних, оригінальних туристичних послуг та продуктів, що відповідають міжнародним стандартам якості; територіальної локалізації туристичних послуг у межах конкретного регіону, дестинацій, туристичних центрів тощо; комплексності послуг; ресурсозабезпеченості; екологізації туризму; підвищення якості та безпеки надання туристичних послуг; принцип обліку суб'єктів туристичної діяльності в цілях державного регулювання туристично-рекреаційної індустрії; підвищення інформованості туристів про правила безпеки на туристичних маршрутах.

Ключові слова: державне регулювання, туризм, екологічний туризм, рекреація, туристично-рекреаційна діяльність, концепція сталого розвитку, сталий розвиток туризму.

Постановка проблеми. У динамічному і стрімко змінюваному світі зростає відповідальність держав за сталий розвиток туризму, який належить до пріоритетних секторів зеленої економіки, вносячи суттєвий внесок у досягнення цілей сталого розвитку. Багато країн приділяють цьому серйозну увагу, покращуючи законодавство, розробляючи національні стратегії, програми та проекти розвитку.

На тлі активної міжнародної політики і технічного сприяння в запровадженні принципів сталого розвитку туризму в зарубіжних країнах в Україні проблематиці сталого розвитку туризму приділяється недостатньо уваги.

Стратегічні орієнтири розвитку, задані в державних концептуальних і програмних документах, далекі від досягнення, багато положень мають декларативний характер.

Необхідність подолання відставання України в реалізації ціннісних підходів у туризмі (стійкий, відкритий, доступний, відповідальний, етичний, зелений туризм) вимагає прийняття адекватних управлінських рішень у контексті підвищення його стійкості з акцентом на вирішенні екологічних проблем на всіх таксономічних рівнях.

Аналіз останніх публікацій за проблематикою. Теоретичні і практичні аспекти туристично-рекреаційної діяльності висвітлено у працях як зарубіжних, так і вітчизняних вчених. Вагомий внесок у дослідження особливостей державного регулювання туристично-рекреаційної діяльності зробили С. Дутчак [1], В. Герасименко [2], С. Майстро [3], С. Домбровська [3], А. Голод [4], В. Папп [5], В. Семенов, М. Балджи [3], В. Мозгальова [2], В. Мацола [3], В. Євдокименко [3] та ін. Незважаючи на численні дослідження, недостатньо висвітленими залишаються особливості державного регулювання туристично-рекреаційної діяльності на основі концепції сталого розвитку.

Метою статті є узагальнення особливостей державного регулювання туристично-рекреаційної діяльності на основі концепції сталого розвитку та надання пропозицій з його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Питання регулювання розвитку туризму є предметом активного дослідницького інтересу вітчизняних вчених, які, визнаючи значення вільного ринку для туризму, проте вважають, що держава може і повинна проводити ефективну економічну політику в цій сфері [1, с. 35].

Враховуючи, що питання розвитку туризму належать до компетенції органів державної влади, на регіональному рівні враховуються як принципи державного регулювання, так і принципи, значення яких зумовлено територіальним походженням туристично-рекреаційних послуг і відповідальністю за їхні якість та безпеку. Ці принципи є орієнтиром під час розроблення регіональної політики у сфері туризму:

– принцип переміщення споживача в конкретне місце (регіон, туристська дестинація, національний парк та ін.). Специфічну особливість ринкових відносин у сфері туризму має та обставина, що активним учасником вибору і споживання турпродукту є сам турист. Для задоволення своїх споживчих запитів саме турист (а не товар і послуги) повинен направлятися в “район споживання туристського продукту”;

– принцип задоволення різноманітних потреб туристів, що лежить в основі пропозиції регіоном унікальних, різноманітних, оригінальних туристичних послуг та продуктів, що відповідають міжнародним стандартам якості. Головна перевага регіону-просторова диференціація та мозаїчність турпродукту туристично-рекреаційних територій (кластерів, дестинацій, особливо охоронюваних природних територій та ін.);

– принцип територіальної локалізації туристських послуг у межах конкретного регіону, дестинацій, туристських центрів тощо, що сприяє формуванню переваг у частині транспортної доступності, зниження витрат на створення інфраструктури, підвищення керованості й саморегульованості бізнесу та ін.;

– принцип комплексності послуг, що передбачає формування базового комплексу послуг, що надаються в подорожі за індивідуальним або груповим планом, який має серійний характер (пакетні тури);

– принцип ресурсозабезпеченості, пов'язаний із наявністю туристично-рекреаційних ресурсів, що передбачає моніторинг, кількісне і якісне оцінювання ресурсів, формування кадастру туристичних ресурсів;

– принцип екологізації туризму передбачає неухильний і послідовний перехід сфери туризму, включаючи стратегічні і тактичні плани та управлінські рішення по її розвитку, на позиції сталого розвитку;

– принцип підвищення якості та безпеки надання туристично-рекреаційних послуг, що передбачає комплекс заходів щодо класифікації об'єктів туристичної індустрії, впровадження системи менеджменту якості на відповідність до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2000, проведення атестації екскурсиводів, гідів, інструкторів-провідників та ін.;

– принцип обліку суб'єктів туристської діяльності в цілях державного регулювання туристично-рекреаційної індустрії, організації статистичного обліку, надання державної підтримки та ін.;

– принцип підвищення інформованості туристів про правила безпеки на туристичних маршрутах як міжнародного виїзного, так і внутрішнього туризму, про фактори ризику, заходи щодо запобігання травмам і про прийняття екстрених заходів у разі надзвичайних ситуацій.

Заходи державного регулювання, які втілюють державну політику розвитку туризму в країні, містять широкий комплекс законодавчих, організаційних, фінансово-економічних, інформаційних, інфраструктурних та кадрових заходів досягнення пріоритетів і цілей, передбачених у стратегічних та управлінських документах. При цьому в кожному з них передбачено вирішення конкретних специфічних аспектів туристичної діяльності в контексті поточних і перспективних завдань державного управління щодо розвитку підприємництва, культури, сталого розвитку сільських територій, роботи з дітьми та молоддю, спорту, сприяння зайнятості, охорони навколишнього середовища, у сукупності сприяють досягненню довгострокових інтересів України у створенні сучасної економіки інноваційного розвитку. Аналіз заходів свідчить про суто відомчий підхід у напрямі прямої підтримки або сприяння розвитку тих чи інших видів туризму, які часто не синхронізовані один з одним. Низка дослідників вважає, що в Україні проблематиці сталого розвитку туризму приділяється недостатньо уваги, відсутні серйозні дослідні проекти [2, с. 61]. У стратегії розвитку туризму немає прямого посилу до сталого розвитку, лише виділено передумови для інтенсивного розвитку туризму, заснованого на принципах комплексності, інтеграції, інноваційності, стимулювання, співпраці, збалансованості, стійкості та орієнтації на людину [3].

Специфіка реалій у період розроблення стратегічного документа відбилася на визначенні місії, цілей і завдань розвитку туризму до 2026 р. У стратегічному галузевому документі туризму відведено роль локомотива розвитку регіонів, сполучної ланки між комерційними інтересами різних сфер бізнесу, пріоритетами державної політики та культурними потребами суспільства. Окреслено пріоритети розвитку внутрішнього та в'їзного туризму, уніфікації якості та приведення туристичних послуг у відповідність до міжнародних стандартів, створення комфортного інформаційного туристичного середовища, підвищення освітньої ролі туризму, координації зусиль регіонів щодо просування туристичного продукту.

Слід зазначити, що визначені стратегією орієнтири далекі від досягнення сталого розвитку туризму, оскільки сформульовані без урахування екологічного фактора, ігнорування якого може призвести до несприятливих наслідків. У стратегії зазначено, що в контексті екологічної стійкості туризм сприяє підтримці екології живих систем та раціонального природокористування за рахунок збалансованого споживання, розвитку прогресивних технологій і доцільного відтворення природно-ресурсного потенціалу країни [3]. Формальний та узагальнений зміст екологічного орієнтиру ускладнює його “переведення” у площину практичних рішень, що й підтверджується планом заходів реалізації стратегії, у якому відсутні заходи з екологізації туристично-рекреаційної діяльності.

Аналогічна ситуація склалася і на регіональному рівні, оскільки зміст державного регулювання розвитку регіонального туризму визначається стратегічними цілями і тактичними завданнями, що стоять на певному етапі формування, розвитку і функціонування туристично-рекреаційного комплексу регіону і корелюють з державними цільовими установками.

Як показує аналіз, загальною метою практично для всіх регіонів є формування сучасного конкурентоспроможного туристичного комплексу. Цільові орієнтири пов'язано з підвищенням прибутковості сфери, створенням робочих місць. Найважливішим фактором є залучення інвестицій. У цілях підвищення інвестиційної привабливості та створення сприятливого підприємницького клімату регіони використовують такі прогресивні інструменти, як особливі економічні зони, туристичні кластери. Вивчення регіональної практики управління і розвитку туризму, а також дані багаторічних досліджень, виконаних автором із проблематики сталого розвитку туризму на регіональному рівні, дозволили сформулювати такі висновки:

– у регіональних стратегічних і програмних документах у сфері туризму робляться спроби відобразити регіональну туристську політику у термінах концепції сталого туризму. Однак на практиці індустрія туризму далека від досягнення сталого туризму;

– суб'єкти господарської діяльності у сфері туризму і рекреації значною мірою націлено на отримання економічних зисків, приділяючи увагу соціальним і екологічним аспектам, лише у разі необхідності дотримання законодавства та просування туристичного продукту;

– вплив туризму на навколишнє середовище (природне, соціальне, культурне) відбувається набагато швидше, ніж приймаються рішення, спрямовані на забезпечення екологічної стійкості;

– досягнення цілей і завдань сталого розвитку туризму вимагає екологізації туристично-рекреаційної діяльності;

– основні напрями екологізації туризму лежать не тільки в системі туристичної діяльності, а знаходяться в загальній площині упровадження екологічних цінностей і вимог в усі сфери життєдіяльності і життєзабезпечення.

При визначенні ключових умов вдосконалення системи державного регулювання сталого розвитку туризму слід враховувати накопичений міжнародний досвід сталого розвитку туризму, що передбачає самоорганізацію бізнесу, координацію дій з інфраструктурними галузями, залученість населення, підвищення відповідальності туристів, стимулювання екологізації туризму, а також пропаганду туризму.

Створення умов для екологізації туризму є невід'ємною частиною політики на міжнародному, національному та регіональному рівнях [4, с. 58]. Ключовою ланкою, як раніше зазначено, є регіональний рівень, що об'єднує базові (ключові) види економічної діяльності у сфері туризму.

Нині значну частку в обслуговуванні туристів займають туристські агентства, транспорт, готельне господарство, а також глобальні комп'ютерні мережі бронювання і резервування. Передбачається, що розвиток туризму буде стимулювати розвиток ще 53 суміжних сфер економічної діяльності, таких як транспорт, харчова промисловість, будівництво, народні промисли та ін. [5, с. 64].

У літературі зазначається, що регіон, який готується стати туристичним, повинен запропонувати гостям достатню кількість послуг, у т. ч. транспортних, культурних, спортивно-розважальних, санітарних, а також забезпечити безпеку їх [6, с. 102].

На думку дослідників, наявні відмінності у природно-кліматичних, соціокультурних, інвестиційних, соціально-економічних, трудових та інших умовах за регіонами України виключають уніфікований підхід до організації туристично-рекреаційної діяльності і вимагають проведення ефективної регіональної політики з урахуванням особливостей кожного регіону.

Довгострокове системне державне регулювання сталого розвитку туризму передбачає облік змін, що відбуваються в базових структурах туристичної системи: географічної, соціальної та виробничої. Зміни торкнулися інформаційної, транспортної та інфраструктурної забезпеченості географічної структури, соціальна структура туристської системи характеризується трансформацією поведінкової моделі відвідувачів, веде до зародження економіки вражень. Остання відповідає принципово іншому розумінню туристично-рекреаційного продукту, який як враження характеризується нерозривністю виробництва і споживання, а в основі виробничої структури туристичної системи лежить принцип співвиробництва комплексного туристичного продукту, коли всі учасники туристичного ринку, включаючи споживачів, взаємодіють між собою [7].

Таким чином, туристична система приймає якісно новий стан, що полягає в тому, що основним способом отримання доходу є враження, отримані від подорожей, комплексом побажань клієнта – емоційна віддача, основним видом туризму – особливі заходи, а основною тенденцією – індивідуалізація. І в цьому, як зазначають дослідники, полягає головний тренд суспільного розвитку – формування економіки вражень [8, с. 34].

У літературі широко представлено наукові та методичні публікації про правові засади і теоретичні аспекти туристично-рекреаційної діяльності, про фактори та технології організації й управління туристичної і рекреаційної діяльності, оцінювання її ефективності, про особливості підприємництва і про концепції ланцюжка створення цінності у сфері туризму, про державне регулювання і механізми підтримки суб'єктів туристичної діяльності та ін. [9, с. 67].

Сучасні інтерпретації туристичної діяльності, засновані на концепції "ланцюжка створення цінності", розробленої М. Портером [10], розглядають її як сукупність видів діяльності, що входять до складу ланцюжка створення і розподілу цінності туристичного продукту.

У туристичному кластері система накопичення включає чотири типи ланцюжків доданої вартості постачальників. На нашу думку, розглянута система накопичення включає тільки ті види діяльності та послуг, які безпосередньо пов'язано з обслуговуванням туриста і які явно не виділяють ті види робіт і послуг, що виконуються у процесі виробництва туристичного продукту, генерують викиди, скиди, відходи (послуги водоспоживання, водовідведення, енерго- і теплопостачання, утилізації сміття тощо).

Ланцюжок поставок у туризмі визначається як мережа туристичних організацій, зайнятих у різних сферах діяльності, що об'єднує в сукупності послуги, які надаються відвідувачу для споживання.

Згідно з М. Портером, діяльність підприємства включає основну частину (вхідні поставки, операції (виробництво), вихідні поставки (вихідна логістика), маркетинг і продажі, обслуговування) і допоміжну (матеріально-технічне постачання, технологічні розробки, управління трудовими ресурсами та інфраструктуру фірми) [10].

Наслідуючи логіку методу Портера, коли в ланцюжку цінностей усі види діяльності певним чином пов'язано між собою, починаючи від вихідних джерел сировини для підприємства і закінчуючи готовою продукцією, доставленою кінцевому користувачеві, то можна і потрібно виявити ті ланки/операції/дії/види робіт, що сприяють більш ефективному використанню ресурсів, скороченню викидів, що, у свою чергу, може позитивно позначитися на конкурентоспроможності компанії.

У цьому контексті постає необхідність у формуванні “екологічного ланцюжка цінності (вартості), яка представляє своєрідний мікроскоп, за допомогою якого виявляється й оцінюється вклад (або його відсутність) різноманітних, що перебувають у зв'язку один з одним, видів діяльності компанії в досягненні її стратегічних природоохоронних цілей.

Австралійські вчені обґрунтували необхідність цілісного підходу до формування туристичного ланцюжка цінності в дестинації як вбудованої в екологічний ланцюжок створення цінностей [11, с. 25]. Суть запропонованого підходу полягає в розробленні концептуальних рамок екологічного ланцюжка створення цінностей, які розширюють туристичний ланцюжок створення цінності за допомогою більш широкого охоплення сфери діяльності управління, інших взаємопов'язаних секторів економіки і споживачів.

Рух від ланцюжка поставок у туризмі до ланцюжка створення вартості, до екологічної цінності туризму характеризується такими ознаками:

1) підкреслюється ідея мережі або павутини відносин, враховуючи зв'язки туризму з іншими секторами в рамках ланцюжка створення вартості в туризмі;

2) в умовах швидких змін передбачається динамічний, а не статичний підхід;

3) передбачається, що генерація цінності (вартості) знаходиться не тільки в самому продукті;

4) враховується поняття про те, що навколишнє середовище створює цінність саме по собі, не обов'язково будучи об'єктом використання.

Виявлені зазначеними авторами тенденції, а саме: перехід від споживачів до творців цінностей; перехід від ланцюжка створення цінностей до створення цінності “мережі”; перехід від простого співробітництва або конкуренції до складної співпраці конкурентів; перехід від стратегії окремої фір-

ми до стратегії цінності екології в цілому, становлять безсумнівний науковий і практичний інтерес для всіх зацікавлених сторін у туристичній дестинації (туристи, органи влади, бізнес, населення) і повинні враховуватися при формуванні заходів регулювання та підтримки сталого розвитку туризму.

На нашу думку, екологічний ланцюжок створення цінності в туризмі означає ланцюжок видів господарської діяльності, базисні процеси якої (планування, закупівлі, виробництво, споживання, просування) можуть бути заснованими на глобальних критеріях сталого туризму, які в міжнародній практиці використовуються для аналізу екологізації туризму.

Таким чином, екологічний ланцюжок цінності не тільки є інструментом внутрішнього аналізу діяльності організації, але може слугувати основою для розроблення стратегії розвитку туристичної дестинації в умовах зеленої економіки, спрямованої на підвищення внеску туризму до всіх трьох компонентів сталого розвитку – економічного, соціального, екологічного.

Особливо це актуально у зв'язку з перерозподілом повноважень щодо створення сприятливих умов для розвитку туризму на місцевий рівень.

Безумовно, така зміна ролі регіонів зумовлює необхідність розроблення ефективних інструментів регулювання сталого розвитку туризму на регіональному рівні, при формуванні яких слід спиратися на міжнародні керівні документи, такі як глобальні критерії сталого туризму, структуру яких засновано на цілісному підході до створення цінності в туризмі.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Удосконалення системи державного регулювання сталого розвитку туристично-рекреаційної діяльності в Україні є закономірною з урахуванням еволюції міжнародної політики у сфері сталого туризму, наявності та активізації використання туристично-рекреаційного потенціалу країни, розширення механізмів соціальної та екологічної відповідальності підприємств індустрії туризму, вертикальної координації між усіма рівнями управління й конструктивної співпраці в рамках ланцюжка створення цінності в туризмі. Автором обґрунтовано необхідність формування “екологічного ланцюжка цінності (вартості)”, суть якої полягає у розширенні туристично-рекреаційного ланцюжка створення цінності за допомогою більш широкого охоплення діяльності інших взаємопов'язаних секторів економіки, відвідувачів, сфери управління.

Список використаних джерел

1. Дутчак С. В. Туристсько-рекреаційні ресурси ландшафтів : монографія. Чернівці : Родовід, 2014. 196 с.
2. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко. Одеса : ОНЕУ, 2016. 262 с.
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України “Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року”. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249826501> (дата звернення: 21.11.2019).
4. Майстро С. В., Домбровська С. М. Особливості державного управління рекреаційним туризмом України : монографія. Харків : НУЦЗУ, 2017. 198 с.
5. Голод А. Безпека регіональних туристичних систем: теорія, методологія та проблеми гарантування : монографія. Львів : ЛДУФК, 2017. 340 с.
6. Просторова організація туристично-рекреаційної сфери регіону : монографія / за заг. ред. В. В. Папп. Мукачево : МДУ, 2016. 268 с.
7. Гудзь П. В. Механізм розвитку курортно-рекреаційних територій в сучасних умовах : автореф. дис. ... д-ра екон. наук / Ін-т екон.-прав. досліджень НАН України. Донецьк, 2003. 36 с.
8. Семенов В. Ф., Балджи М. Д., Мозгальова В. М. Регіональний вимір рекреаційно-туристичної діяльності : монографія / за ред. В. Ф. Семенова. Одеса : Optimum, 2008. 201 с.

9. Мацола В. І. Рекреаційно-туристичний комплекс України : монографія. Львів : Ін-т регіон. досліджень НАН України, 1997. 259 с.

10. Портер М. Конкурентное преимущество: как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость. М. : Альпина Бизнес Букс, 2006. 715 с.

11. Євдокименко В. К. Регіональна політика розвитку туризму. Методологія формування, механізм рекреації / НАН України, Ін-т регіон. досліджень. Чернівці : Прут, 1996. 287 с.

References

1. Dutchak, S.V. (2014). Turystsko-rekreaciini resursy landshaftiv [Landscape tourism and recreation resources]. Chernivtsi: Rodovid [in Ukrainian].

2. Herasymenko V.H. (2016). Otsinka turystychno-rekreaciinoho potentsialu rehionu [Assessment of the tourist and recreational potential of the region]. Odesa: ONEU [in Ukrainian].

3. Rozporiadzhennia Kabinetu ministriv Ukrainy "Pro skhvalennia Stratehii rozvytku turyzmu ta kurortiv na period do 2026 roku" [On Approval of the Tourism and Resort Development Strategy for the Period up to 2026]. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249826501>.

4. Maistro, S.V, Dombrovska, S.M. (2017). Osoblyvosti derzhavnoho upravlinnia rekreaciinim turyzmom Ukrainy [Features of state management of recreational tourism of Ukraine]. Kharkiv: NUTsZU [in Ukrainian].

5. Holod, A. (2017). Bezpeka rehionalnykh turystychnykh system: teoriia, metodolohiia ta problemy harantuvannia [Security of regional tourist systems: theory, methodology and problems of guarantee]. Lviv: LDUFK [in Ukrainian].

6. Papp, V.V. (2016). Prostorova orhanizatsiia turystychno-rekreaciinoy sfery rehionu [Spatial organization of tourist and recreational sphere of the region]. V.V. Papp (Ed.). Mukachevo: MDU [in Ukrainian].

7. Hudz, P.V. (2003). Mekhanizm rozvytku kurortno-rekreaciinykh terytorii v suchasnykh umovakh [The mechanism of development of resort and recreational territories in modern conditions]. *Extended abstract of doctor's thesis*. Donetsk [in Ukrainian].

8. Semenov, V.F., Baldzhy, M.D., Mozghalova, V.M. (2008). Rehionalnyi vymir rekreaciino-turystychnoi diialnosti [Regional dimension of recreational and tourist activity]. V.F. Semenova (Ed.). Odesa: Optimum [in Ukrainian].

9. Matsola, V.I. (1997). Rekreaciino-turystychnyi kompleks Ukrainy [Recreational and tourist complex of Ukraine]. Lviv: Ін-т регіон. досліджень НАН України [in Ukrainian].

10. Porter, M. (2016). Konkurentnoe preimushhestvo: kak dostich vysokogo rezultata i obespechit ego ustojchivost [Competitive advantage: how to achieve a high result and ensure its stability]. Moscow: Alpina Biznes Buks [in Russian].

11. Ievdokymenko, V.K. (1996). Rehionalna polityka rozvytku turyzmu: Metodolohiia formuvannia, mekhanizm rekreacii [Regional tourism development policy: Methodology of formation, mechanism of recreation]. Chernivtsi: Prut [in Ukrainian].

Stativka N. V., *Doctor of Public Administration, Professor, Head of Labor Economics and Personnel Management Department, KRI NAPA, Kharkiv*
ORCID 0000-0003-0903-6256;

Bubliy M. P., *PhD in Public Administration, Associate Professor, Associate Professor of Labor Economics and Personnel Management Department, KRI NAPA, Kharkiv*
ORCID 0000-0003-1060-6404

PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN THE DEVELOPMENT OF SOCIAL INFRASTRUCTURE IN THE REGION

The article explores the peculiarities of state regulation of tourism and recreational activity on the basis of the concept of sustainable development. The principles of state regulation, which are determined by the territorial origin of tourist and recreational services and responsibility for their quality and safety, are clarified, among them such as: principles of state regulation, as well as principles whose importance is determined by the territorial origin of tourist and recreational services and responsibility for their quality and security; the principle of moving the consumer to a specific place (region, tourist destination, national park, etc.); the principle of meeting the diverse needs of tourists, which underlies the region's offer of unique, diverse, original tourist services and products

that meet international quality standards; the principle of territorial localization of tourist services within a specific region, destinations, tourist centers, etc.; the principle of comprehensiveness of services; the principle of resource security; the principle of greening tourism; the principle of improving the quality and safety of the provision of tourist services; the principle of accounting for the subjects of tourism activity for the purposes of state regulation of the tourist and recreational industry; the principle of raising tourists' awareness of safety rules on tourist routes.

State regulation measures that embody the state tourism development policy in the country contain a wide range of legislative, organizational, financial, economic, information, infrastructure and staffing measures to achieve the priorities and goals set out in the strategic and management documents. At the same time, each of them provides solutions to specific specific aspects of tourism in the context of current and prospective tasks of public administration in the development of entrepreneurship, culture, sustainable development of rural areas, work with children and young people, sports, employment promotion, environmental protection, in the aggregate contribute to the achievement of Ukraine's long-term interests in creating a modern innovation development economy. The analysis of activities indicates a purely departmental approach towards direct support or promotion of certain types of tourism that are often out of sync with one another.

Key words: state regulation, tourism, ecological tourism, recreation, tourist-recreational activity, concept of sustainable development, sustainable development of tourism.

Надійшла до редколегії 20.11.2019 р.